

# AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/115 van dd maand 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Samenloop gezinsbijslagen België – Nederland - Verschilbetaling – Verordening - Provisionele betalingen - Mededelingsplicht

In dit dossier werd door de uitbetalingsactor een terugvorderingsbeslissing opgemaakt over de maanden april 2021 tot mei 2022 met een herberekening ten belope van 4.766,62 EUR. Dit bedrag bestaat uit het basisbedrag, de leeftijdstoelag en de schoolbonus voor de twee kinderen.

Er werd hierbij meegedeeld dat, voor kinderen die niet in het Nederlandse taalgebied in België wonen, er enkel recht op Groeipakket bestaat, als één van de ouders (of de partners) werken voor een Vlaamse werkgever. Aangezien de vader niet meer in Vlaanderen werkt, is er vanaf 01/04/2021 geen recht meer op Groeipakket bij toepassing van de Europese Verordeningen nr. 883/2004 en nr. 987/2009 en is enkel Frankrijk bevoegd inzake de gezinsbijslagen op basis van de Franse regelgeving.

De uitbetalingsactor bleef gedurende de periode van 1/04/2021 tot 31/5/2022 de gezinsbijslagen (basisbedrag, leeftijdsbijslag, schoolbonus) als veilig voorschot verder betalen. Dit leidde tot een herberekening en terugvordering van de ten onrechte toegekende gezinsbijslagen voor de periode van 04/2021 tot 05/2022 ten bedrage van 4.766,62 EUR.

De uitbetalingsactor deelt mee dat verzoekster haar niet eerder zou gemeld hebben dat de tewerkstelling van de vader in Vlaanderen/België gestopt is op 5 maart 2021 maar de verzoekster betwist dit. Verwerende partij merkt ook op dat de formulieren P12 van 2022 en van 2021 (ingevuld en ondertekend door verzoekster) vragen om wijzigingen mee te delen.

De Geschillencommissie kan zich enkel beroepen op de officiële gegevens die beschikbaar zijn. Meer bepaald stelt de Geschillencommissie vast dat de verzoekster op het formulier P12 dat zij invulde en ondertekende op 18/03/2021, er nog steeds een tewerkstelling van de vader in Vlaanderen blijkt (cf. naderhand blijkt uit de beschikbare gegevens dat die tewerkstelling werd beëindigd begin maart 2021). Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk doch ongegrond is.

# Opgroeien

Opgroeien  
Geschillencommissie Groeipakket  
Hallepoortlaan 27  
1060 BRUSSEL  
[opgroeien.be](http://opgroeien.be)  
[groeipakket.be/geschillencommissie](http://groeipakket.be/geschillencommissie)

## OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

**BESLISSING**  
**NR. 2023/115**  
**6 oktober 2023**

REPERTORIUMNR. GC/23/A0248

INZAKE: .....

- Verzoekster –

TEGEN :

.....;

- Verwerende partij –

### 1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door verzoekster bij de Geschillencommissie Groeipakket<sup>1</sup> werd ingediend, per e-mail d.d. 21 juni 2023, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 14 juni 2023;

---

<sup>1</sup> Bij de bepalingen van artikel 104, 1<sup>e</sup> lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2<sup>e</sup> lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3<sup>e</sup> lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 5 juli 2023 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de zitting van 6 oktober 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat noch de verzoekster, noch de verwerende partij, aanwezig zijn op de zitting van 6 oktober 2023 of zich hebben laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

## 2. Over de feiten van de zaak:

De moeder-verzoekster, ..... en haar echtgenoot,  
..... wonen met hun twee kinderen, ..... in  
.....

De vader ..... werkte in Vlaanderen als werknemer met  
onderworpenheid aan de Belgische sociale zekerheid tot 5 maart 2021 en heeft daarna geen socio-  
professioneel statuut meer in Vlaanderen/België. De moeder-verzoekster  
..... heeft geen socio-professioneel statuut in Vlaanderen/België.

De twee kinderen ..... zouden volgens de gegevens van KRING<sup>2</sup>  
respectievelijk sinds 01/03/2011 en 01/02/2013 in Frankrijk gedomicilieerd zijn  
(.....).

Vlaanderen was tot 31/3/2021 bij voorrang bevoegd inzake de gezinsbijslagen, bij toepassing van  
artikel 67 en 68 van de Europese Verordening nr. 883/2004, op basis van de tewerkstelling van de  
vader in Vlaanderen/België. Vanaf 01/04/2021 is Vlaanderen niet langer bevoegd inzake de  
gezinsbijslagen door de stopzetting van de tewerkstelling van de vader in Vlaanderen/België en is  
enkel Frankrijk bevoegd inzake de gezinsbijslagen.

Verwerende partij bleef gedurende de periode van 1/04/2021 tot 31/5/2022 de gezinsbijslagen  
(basisbedrag, leeftijdsbijslag, schoolbonus) als veilig voorschot verder betalen. Dit leidde tot een  
herberekening en terugvordering van de ten onrechte toegekende gezinsbijslagen voor de periode  
van 04/2021 tot 05/2022 ten bedrage van 4.766,62 EUR. Verzoekster betwist deze terugvordering  
en wil tegelijk een aanvraag indienen tot afzien van terugvordering bij verwerende partij.

## 3. Standpunt van verzoekster:

### 3.1. In het verzoek d.d. 21 juni 2023 heeft verzoekster haar grieven als volgt geformuleerd:

“(…)

*Bonjour, je vous confirme la bonne réception de votre courrier concernant le trop perçu du 04/2021 au  
05/2022.*

---

<sup>2</sup> Kruispunt Informatiestromen Groeipakket.

*Ayant déclaré la fin de l'activité professionnelle plusieurs fois par courrier et par téléphone, je n'ai jamais eu de retour de votre part afin de pouvoir basculer les prestations vers la caisse d'allocation familiale française.*

*Au dernier appelle la personne ne trouver plus mon dossier dans votre base de données, j'ai dû finalement me déplacer à ... en juin 2022 afin de régler le problème. Vous comprendrez mon étonnement à la réception de ce courrier essayant pour ma part de régulariser la situation, mais sans réponse de votre part.*

*Pourriez-vous m'indiquer comment régulariser la situation.*

*Je vous remercie d'avance et vous souhaite une excellente journée.*

*(...)“*

**3.2. Per e-mail d.d. 23 juni 2023 bezorgde verzoekster op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie inzake de procedure van het eventueel afzien van terugvordering:**

*“(...*

*Je vous confirme la bonne réception de votre courrier recommandé en date du 05/07/2023.*

*Pourriez-vous me confirmer que ma demande de renonciation a bien été transmise au service demandé.*

*Je vous joins également la réponse de..... face à mon étonnement sur la dette demandé, vous pourrez constater qu'encore une fois aucune réponse précise a ma question n'a été rendu.*

*(...).“*

**3.3. Per e-mail d.d. 23 juni 2023 bezorgde verzoekster op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie inzake de briefwisseling uitgewisseld met verwerende partij:**

*“(...*

*Bonjour, merci pour votre retour, concernant les courriers, je n'ai malheureusement pas la photocopie des premiers courriers envoyés par voie postale, je ne pensais pas à arriver à une telle situation..., mais je vous transmets les derniers échanges avec la caisse d'allocations ..... comme vous pourrez le constater dans leurs réponses ne correspond pas à ma demande, car les renseignements fournis, ont déjà été transmis par voie postale via les documents E401 et P12 et dans ce retour, on me demande les dates de travail de mon mari pour continuer à me verser des prestations alors que cela fait plusieurs fois que je leur ai notifié qu'il ne travaillait plus en Belgique.*

*Je leur demandais juste de régulariser la situation et si ils avaient bien reçu mes courriers, mais malheureusement comme vous pouvez le constater mes demandes sont restées sans réponse. Je n'avais aucun avantage à continuer à percevoir des allocations chez eux puisque le fait de basculer*

*vers la caisse d'allocations familiale française aurait été bien moins compliquer pour moi, ayant un enfant en situation de handicap, je devais faire parvenir tous les trois mois les relevés de prestations afin de pouvoir obtenir le paiement de l'allocation enfant handicapé ce qui rallongé considérablement le délai de paiement. Je vous joins également le mail que je leur ai envoyé mercredi en même temps que le vôtre qui reste à l'heure actuelle encore une fois sans réponse. J'espère que vous pourrez m'aider à régler cette situation, car je pense avoir fait toutes les démarches nécessaires allant jusqu'à ... à plus d'une heure de mon domicile afin de régulariser la situation.*

*Concernant la demande de renonciation, en quoi consiste-t-elle ?*

*(...).*

**3.4. Per e-mail d.d. 31 augustus 2023 bezorgde verzoekster de volgende aanvullende informatie inzake de procedure van het eventueel afzien van terugvordering:**

*(...)*

*Bonjour, je me permets de revenir vers vous concernant la demande renonciation concernant le dossier ..... j'ai bien reçu le courrier de la commission des différents en date du 05/07/2023 notifiant que mon dossier passera en commission le 06 octobre 2023. Mais j'ai reçu également un courrier de ..... me demandant de régulariser ma situation avant le 14/09/2023. Pourriez-vous m'indiquer ce que je dois faire, car la date de paiement est antérieure à la date de la commission.*

*(...).*

**3.5. Per e-mail d.d. 17 juli 2023 bezorgde verzoekster de volgende aanvullende informatie inzake de procedure van het eventueel afzien van terugvordering:**

*(...)*

*Veillez trouver les documents complémentaires à ma demande de renonciation.*

*Malgré mes relances par mail et appels téléphonique, aucune réponse concrètes n'a été apporté par la caisse d'allocation.....pendant plusieurs mois.*

*Comme vous pourrez le constater, je leur ai demandé plusieurs fois s'ils avaient reçu mon courrier notifiant que mon mari ne travaille plus en Belgique, mais à chaque retour de mail.*

*Je n'ai jamais eu de confirmation de la part de .....*

*Durant mes derniers appels téléphoniques à la caisse d'allocation, ils ne trouvaient même plus mon dossier.*

*Afin de régler le problème, j'ai dû me déplacer sur le site de..... à plus d'une heure de mon domicile afin de régler moi-même la situation.*

*Vous comprendrez donc mon étonnement à la réception du courrier de remboursement de dettes, car je n'avais aucun intérêt à continuer à percevoir les allocations familiales en Belgique, mon seul souhaite était de rebasculer mes droits vers la France, car ayant un enfant en situation de handicap, je perçois une allocation enfant handicapé de la caisse d'allocation française et celle-ci ne pouvait pas m'être versé sans le relevé des prestations payé par la caisse d'allocation*

*.....*

*Je vous transmets aussi la réponse de ..... a mon dernier mail concernant mon étonnement sur cette dette, vous pourrez constater qu'encore une fois aucune explication ne m'a été fourni.  
(...).“*

**3.6. Per e-mail d.d. 28 september 2023 bezorgde verzoekster op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie aangaande de mededelingsplicht van wijzigingen in de gezinssituatie en dergelijke:**

*“Bonjour, tout d'abord merci de l'intérêt porté à mon dossier, concernant le courrier envoyé stipulant que mon mari ne travaille plus en Belgique, celui-ci a été envoyé par voie postale, donc je ne peux donc pas vous fournir de copie, je n'ai pas pensé à faire une photocopie, car je ne pensais pas avoir de soucis avec ..... J'ai également passé plusieurs appels à ..... à mon souvenir les derniers appels remontent à aout septembre 2022 n'ont malheureusement pas été concluants car je suis passé par plusieurs services car apparemment mon dossier avait disparu et ils ne pouvaient donc pas m'aider à régulariser la situation. Seul mon déplacement sur ..... a pu enfin clôturer les choses.*

*Comme je vous l'ai stipulé dans les mails précédents, je n'avais aucun intérêt à rester affilié à ....., car cette affiliation a bloqué pendant plusieurs mois les paiements de l'allocation enfant handicapé en France puisque je ne pouvais pas justifier de la clôture de mon dossier en Belgique.*

*J'espère que vous comprendrez mon désarroi face à cette situation, je pensai avoir fait tout le nécessaire pour que les choses se passent correctement et je me retrouve aujourd'hui à devoir rembourser une dette importante. “*

**4. Standpunt van verwerende partij:**

**4.1. Beslissing van verwerende partij d.d. 14 juni 2023:**

In dit dossier werd door verwerende partij een terugvorderingsbeslissing opgemaakt over de maanden april 2021 tot mei 2022 met een herberekening ten belope van 4.766,62 EUR. Dit bedrag bestaat uit het basisbedrag, de leeftijdstoelage en de schoolbonus voor de twee kinderen ..... Er werd hierbij meegedeeld dat, voor kinderen die niet in het Nederlandse taalgebied in België wonen, er enkel recht op Groeipakket bestaat, als één van de ouders (of de partners) werken voor een Vlaamse werkgever. Aangezien de vader .....niet meer in Vlaanderen werkt, is er vanaf 01/04/2021 geen recht meer op Groeipakket bij toepassing van de Europese Verordeningen nr. 883/2004 en nr. 987/2009.

**4.2. Per e-mail d.d. 22 juni 2023 bezorgde de verwerende partij op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende informatie inzake de procedure van het eventueel afzien van terugvordering:**

*“We kunnen die mensen niet helpen. De terugvordering is m.i. ook terecht. Er werd provisioneel uitbetaald op basis van de ontvangen E401/P12. In maart 2022 werden nieuwe documenten*

*opgevraagd om enerzijds de afgelopen periode te controleren en anderzijds over te gaan tot een provisionele betaling van de volgende periode. In juni 2022 mochten we een P12 ontvangen waaruit blijkt dat de tewerkstelling (en dus ook de link met Vlaanderen) eindigde op 05/03/2021. Op basis hiervan werd de periode 04/2021 tot 05/2022 teruggevorderd. Het feit dat de terugvordering maar laattijdig werd uitgevoerd verandert hier eigenlijk niets aan, er werd dan ook niet meer uitbetaald na het ontvangen van de controledocumenten. In bijlage de terugvorderingsbrief en de P12 in kwestie.”*

**4.3. Per e-mail d.d. 4 juli 2023 bezorgde de verwerende partij op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie inzake de procedure van het eventueel afzien van terugvordering:**

*“(…)*

*Mevrouw vroeg strikt genomen nog niet om af te zien van terugvordering. Binnen de sector is men (in de context van de werklust voor het behartenswaardigheidsplatform) strikter gaan interpreteren: ze moeten het echt wel vragen.*

*Mevrouw liet hier enkel wat los over haar eigen situatie en vroeg voor het overige: ‘Concernant la demande de renonciation, en quoi consiste-t-elle ?’ Het dossierbeheer kreeg dus de opdracht om mevrouw te informeren. Daarna kan ze de vraag stellen en de nodige documentatie daarvoor ontvangen. Ik zorg voor de opvolging want blijkbaar werd mevrouw tot vandaag nog niet verder geïnformeerd. Ik heb ons dossierbeheer aangemaand om daar vandaag nog het nodige voor te doen.*

*(…).”*

**4.4. Per e-mail d.d. 13 juli 2023 bezorgde de verwerende partij op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie het standpunt met betrekking tot de betwiste terugvorderingsbeslissing van 14 juni 2023:**

*“(…)*

*In dit dossier werd een terugvordering opgemaakt over de maanden april 2021 tot mei 2022 ten belope van 4766,62 EUR (zie de terugvorderingsbrief in de bijlage). Dit bedrag bestaat uit het basisbedrag, de leeftijdstoelage en de schoolpremie over juli 2021 voor de 2 kinderen.....*

*Het gezin woont in Frankrijk. Papa werkte in Vlaanderen tot 5 maart 2021 en daarna niet meer. Mama heeft geen prestaties in Vlaanderen, noch in Frankrijk (zie de P12 in de bijlage).*

*Wij betaalden op basis van de ontvangen P12 en E401 provisioneel voor deze periode. In maart 2022 werd opnieuw een P12 en E401 (zie ook bijlage E401) verstuurd ter controle van de voorbije periode en als basis voor een nieuw toe te kennen periode. Omdat deze stukken ons niet terug bezorgd werden, stopten we de betalingen vanaf juni 2022 (zie brief DIV 105 in bijlage) en gingen we over tot terugvordering over de voorbije periode. Op 26 juli 2022 mochten we dan toch nog de E401 en P12 over de voorbije periode ontvangen waaruit het einde van de tewerkstelling in maart 2021 ook bleek. In onze communicatie vinden wij niet terug dat mevrouw ons dit destijds zou gemeld hebben. Het zou ook niet echt iets aan de zaak veranderen.*

*In toepassing van art. 67 en 68 van verordening (EG) nr. 883/2004 was er vanaf april 2021 geen grensoverschrijdend element (geen prestaties in Vlaanderen en gezin woont hier niet) meer waardoor dit een exclusief Frans verhaal werd overeenkomstig de Europese verordeningen. Er kon dus niets meer toegekend worden maar door informatievergaring die eigen is aan de Europese dossiers kon, bij gebrek aan melding door de betrokkene, pas later vastgesteld worden (door niet ontvangst van E401/P12 over de periode in kwestie maar evengoed door ontvangst van deze documenten waaruit blijkt dat er geen grensoverschrijdend element meer is).*

*(...).”*

**4.5. Per e-mail d.d. 1 september 2023 bezorgde de verwerende partij op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie aangaande de vraag van verzoekster om eventueel af te zien van terugvordering:**

*“(…)*

*Mevrouws ‘schuld’ zit nu in een opvolgingsprocedure die uiteindelijk zal uitmonden in het overmaken ervan naar VLABEL. Dat is gewoon de geijkte procedure en in principe komen we daar niet in tussen. Mevrouw moet dus niets doen maar wij gaan voorlopig ook niet verder ingrijpen. Eens er een uitspraak is van de Geschillencommissie kunnen we uiteraard nog het nodige doen, ook als het dossier ondertussen al zou overgemaakt zijn aan VLABEL. Ook in deze fase kan mevrouw trouwens nog altijd overgaan tot vrijwillige terugbetaling dus wat dat betreft verandert er niets.*

*(...).”*

**4.6. Per e-mail d.d. 25 september 2023 bezorgde de verwerende partij op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie aangaande het socio-professioneel statuut van de verzoekster en haar echtgenoot:**

*“(…)*

*Geen van beide ouders genoten een Belgische sociale zekerheidsuitkering over deze periode!*

*(...).”*

**4.7. Per e-mail d.d. 25 september 2023 bezorgde de verwerende partij op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie aangaande de mededelingsplicht van verzoekster van wijzigingen in de gezinssituatie en dergelijke:**

*“(…)*

*Zowel de P12 van 2022 als die van 2021 (ingevuld en ondertekend) vragen om wijzigingen mee te delen.*

*Daarnaast speelt natuurlijk nog altijd art. 9/1 van de BVR Rechten en plichten begunstigden. Hoewel deze bepaling pas in werking trad op 25 maart 2022 kristalliseert ze het oude rechtsbeginsel van onder de AKBW. Het expliciete hernemen hiervan in de nieuwe regelgeving toont de duidelijke wil van de wetgever om dit te behouden. Hier moet dus ontegensprekelijk ook uit afgeleid worden dat deze verplichting bleef gelden over de periode van januari 2019 tot het expliciete hernemen ervan in de regelgeving in maart 2022.*



(...).”

**4.8. Per e-mail d.d. 26 september 2023 bezorgde de verwerende partij op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie de volgende aanvullende informatie aangaande de procedure inzake afzien van terugvordering, waarbij verwerende partij een aanvraag inzake afzien van terugvordering toch als mogelijke optie voor verzoekster lijkt te weerhouden:**

“(…)

*In de terugvorderingsbrief wordt standaard verwezen naar deze mogelijkheid. Neemt men in dat kader vervolgens contact op met ons, dan bezorgen wij hen gedetailleerd de informatie om hier een beroep op te doen. Mevrouw heeft niet gevraagd om af te zien van terugvordering. Ze vroeg en kreeg wel een afbetalingsplan (om de een of andere reden toegekend over een periode van 8 jaar maar eventueel teruggebracht tot 5 jaar afhankelijk van de uitspraak van de Geschillencommissie. De logica ontgaat mij hier).*

(...).”

## **5. Beoordeling in rechte:**

**5.1. Betreffende het recht op de gezinsbijslagen in het kader van de Europese Verordeningen nr. 883/2004 van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en nr. 987/2009 van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels**

### **5.1.1. Toepassing samenloopregeling en verschilbetaling**

De Europese Verordening nr. 883/2004 vermeldt in artikel 68 alle prioriteitsregels bij samenloop:

*“1. Indien gedurende hetzelfde tijdvak en voor dezelfde gezinsleden in uitkeringen is voorzien op grond van de wetgeving van meer dan een lidstaat, zijn de volgende prioriteitsregels van toepassing:*

*a) Indien door meer dan een lidstaat uitkeringen verschuldigd zijn op verschillende gronden, is de volgorde van prioriteit de volgende: eerst de rechten verkregen op grond van werkzaamheden, al dan niet in loondienst, vervolgens de rechten verkregen op grond van een pensioen, en tenslotte de rechten op grond van de woonplaats;*

*b) Indien door meer dan een lidstaat uitkeringen verschuldigd zijn op dezelfde grond, wordt de volgorde van prioriteit vastgesteld op basis van de volgende subsidiaire criteria:*

*i) indien het gaat om rechten die verkregen zijn op grond van werkzaamheden, al dan niet in loondienst: de woonplaats van de kinderen, mits er dergelijke werkzaamheden worden verricht, en subsidiair, in voorkomend geval, het hoogste bedrag aan uitkeringen waarin de betrokken wetgevingen voorzien. In dat laatste geval worden de kosten van de uitkeringen verdeeld volgens in de toepassings-verordening bepaalde criteria;*

*ii) indien het gaat om rechten die verkregen zijn op grond van een pensioen: de woonplaats van de kinderen, mits op grond van deze wetgeving een pensioen moet worden uitgekeerd, en subsidiair, in voorkomend geval, het langste onder de betrokken wetgevingen vervulde tijdvak van verzekering of verblijf;*

iii) indien het gaat om rechten die verkregen zijn op grond van de woonplaats: de woonplaats van de kinderen.

2. Bij samenloop van rechten worden de gezinsuitkeringen toegekend overeenkomstig de wetgeving die volgens lid 1 als prioritair is aangemerkt. De rechten op gezinsuitkeringen die verschuldigd zijn op grond van de andere betrokken wetgeving of wetgevingen, worden geschorst ter hoogte van het bedrag dat bij de wetgeving van de eerste lidstaat is vastgesteld en, zo nodig, wordt het deel dat dit bedrag overschrijdt uitbetaald in de vorm van een aanvullende toeslag. Als het recht op de uitkering in kwestie alleen gebaseerd is op de woonplaats, hoeft deze aanvullende toeslag echter niet te worden uitgekeerd voor kinderen die in een andere lidstaat wonen.

3. Indien er uit hoofde van artikel 67 een aanvraag om gezinsuitkeringen wordt ingediend bij het bevoegde orgaan van de lidstaat waarvan de wetgeving toepasselijk is, maar niet op grond van het prioritair recht overeenkomstig de leden 1 en 2.

a) zendt dat orgaan de aanvraag onverwijld door naar het bevoegde orgaan van de lidstaat waarvan de wetgeving prioritair van toepassing is; het stelt de betrokkene daarvan in kennis en betaalt, onverminderd de bepalingen van de toepassingsverordening betreffende de voorlopige toekenning van uitkeringen, zo nodig, de in lid 2 genoemde aanvullende toeslaguit;

b) neemt het bevoegde orgaan van de lidstaat waarvan de wetgeving prioritair van toepassing is, de aanvraag in behandeling alsof het rechtstreeks bij dat orgaan was ingediend; de datum waarop de aanvraag bij het eerste orgaan is ingediend, wordt beschouwd als de datum waarop de aanvraag bij het prioritaire orgaan is ingediend.”

### **5.1.2. Administratieve instructies binnen de sector gezinsbijslagen**

Binnen het Vlaamse Groeipakket regelt de [Toelichtingsnota 22 van 26 april 2022 - Internationaal - Europese verordeningen | GPedia \(groeipakket.be\)](#) van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket (VUTG) het toepassingsgebied, de samenloop en verschilbetaling inzake de Vlaamse gezinsbijslagen op basis van de Europese Verordeningen nr. 883/2004 en 987/2009:

“(…)

#### **3.3. Materieel toepassingsgebied van VO 883/2004**

VO 883/2004 is van toepassing op de gezinsbijslag zoals voorzien in de verschillende lidstaten.

Gezien de verschillende lidstaten een andere invulling geven aan het begrip 'gezinsbijslag' wordt via een begripsomschrijving in de Verordening zelf uitgemakt welke uitkeringen voor de toepassing in aanmerking dienen genomen te worden.

Artikel 1, z), van titel I van VO 883/2004 omschrijft het begrip "gezinsbijslag" als "alle verstrekkingen en uitkeringen ter tegemoetkoming van de gezinslasten, met uitzondering van voorschotten op onderhoudsbijdragen en de in bijlage I vermelde bijzondere uitkeringen bij geboorte en adoptie".

Voor het Groeipakket betekent dit naast de eigenlijke basisbijslag ook alle andere toeslagen die als gezinsbijslag worden gekwalificeerd (de sociale toeslagen, de zorgtoeslagen en de universele participatietoeslag) hieronder vallen.

De selectieve participatietoeslag en de andere toelagen (kinderopvangtoeslag en kleutertoeslag) vallen niet onder het materieel toepassingsgebied van de socialezekerheidsverordeningen.

Via deze link kan men per lidstaat de lijst raadplegen van de uitkeringen die deze lidstaat zelf als gezinsbijslag definieert, en dus in rekening moeten worden gebracht bij het bepalen van een verschilbetaling: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=868&intPagelId=2285&langId=en>

(...)

### 3.5.3. Samenloopregeling

VO 883/2004 brengt in artikel 68 alle prioriteitsregels bij samenloop bijeen.

Artikel 68, 1., VO 883/2004 bepaalt dat wanneer er voor eenzelfde gezinslid/kind gedurende hetzelfde tijdvak meerdere uitkeringen worden voorzien op grond van de wetgeving van meer dan één lidstaat, de voorrang als volgt wordt toegekend:

a) wanneer het rechten betreft die verschuldigd zijn op verschillende gronden:

- vooreerst: het recht verkregen op grond van werkzaamheden (al dan niet in loondienst);
- dan: het recht verkregen op grond van pensioenen (invaliditeitsuitkeringen en rentes);
- en tenslotte: het recht verkregen op grond van de woonplaats van de kinderen.

b) Wanneer het rechten betreft die verschuldigd zijn op dezelfde gronden:

1. Gaat het om rechten op grond van werkzaamheden (al dan niet in loondienst):

- het recht van de woonplaats van de kinderen, wanneer er dergelijke werkzaamheden worden verricht;
- wanneer de volgorde van prioriteit niet aan de hand van de woonplaats van de kinderen kan worden vastgesteld, wordt de betaling van de bijlagen verdeeld volgens het principe dat de instelling van de lidstaat waarvan de wetgeving het hoogste bedrag aan gezinsbijslag voorziet, dit volledige bedrag toekent aan de betrokkenen en de instelling van de andere lidstaat de helft van dit bedrag terugstort, binnen de begrenzing van het bedrag voorzien door zijn eigen wetgeving (artikel 58 van de toepassingsverordening).

2. Rechten op grond van een pensioen (invaliditeitsuitkering of rente):

- de woonplaats van de kinderen, mits er op grond van die wetgeving een pensioen wordt toegekend;
- de lidstaat waar het langste tijdvak van verzekering of verblijf heeft plaatsgevonden.

3. Rechten op grond van de woonplaats: het recht van de plaats waar de kinderen plegen te wonen.

Rechten die worden toegekend op basis van woonplaats (derde kolom in de bijlage bij het SWA van 17 september 2017) zijn rechten verkregen op grond van artikelen 55, 56quinquies, 56sexies, 56septies, 56novies, 2°, 56decies, 56duodecies en 102 van de AKBW.

#### Voorbeeld 1

19-jarige student woont met moeder in Nederland en de vader woont in Vlaanderen maar is tewerkgesteld in Nederland (valt onder definitie grensarbeider). Aangezien Nederland niet betaalt voor + 18-jarigen zal Vlaanderen op basis van het statuut als grensarbeider van de vader, de gezinsbijslag kunnen exporteren.

### Voorbeeld 2

16-jarige leerling woont met moeder in Nederland en de vader woont in Vlaanderen maar is tewerkgesteld in Nederland (grensarbeider). Nederland betaalt gezinsbijslag voor de leerling en bijgevolg zal er geen recht zijn op aanvullende Vlaamse gezinsbijslag.

Artikel 68. 2. VO 883/2004 voorziet dat de prioritair aangewezen lidstaat zijn volledige bedrag betaalt en de rechten op grond van de regeling van de andere lidstaat aanvullend op dit bedrag worden toegekend.

(...).”

## **5.2. Toepassing van voormelde principes op het voorliggende verzoek**

In casu woont het ganse gezin in Frankrijk. De moeder-verzoekster heeft geen socio-professioneel statuut in Vlaanderen/België. De vader werkte in Vlaanderen als werknemer met onderworpenheid aan de Belgische sociale zekerheid tot 05/03/2021 en heeft daarna geen socio-professioneel statuut meer in Vlaanderen/België.

Vlaanderen was tot 31/3/2021 bij voorrang bevoegd inzake de gezinsbijslagen, bij toepassing van artikel 67 en 68 van de Europese Verordening nr. 883/2004, op basis van de tewerkstelling van de vader in Vlaanderen/België. Vanaf 1/04/2021 is Vlaanderen niet langer bevoegd inzake de gezinsbijslagen door de stopzetting van de tewerkstelling van de vader in Vlaanderen/België en is enkel Frankrijk bevoegd inzake de gezinsbijslagen op basis van de Franse regelgeving. Er bestaat vanaf die datum immers geen grensoverschrijdend element meer voor de toepassing van artikel 67 en 68 van de Europese Verordening nr. 883/2004, aangezien er geen tewerkstelling meer is van een ouderfiguur in Vlaanderen/België en de beide kinderen ..... in Frankrijk wonen.

Verwerende partij bleef gedurende de periode van 1/04/2021 tot 31/5/2022 de gezinsbijslagen (basisbedrag, leeftijdsbijslag, schoolbonus) als veilig voorschot verder betalen. Dit leidde tot een herberekening en terugvordering van de ten onrechte toegekende gezinsbijslagen voor de periode van 04/2021 tot 05/2022 ten bedrage van 4.766,62 EUR.

Verwerende partij betaalde op basis van de ontvangen (en door verzoekster op 18/03/2021 ingevulde) formulieren P12<sup>3</sup> en E401<sup>4</sup> provisioneel verder. In maart 2022 werden opnieuw de formulieren P12<sup>5</sup> en E401<sup>6</sup> verstuurd ter controle van de voorbije periode en als basis voor een nieuw toe te kennen periode. Omdat verzoekster deze laatste formulieren niet ingevuld terugbezorgde, zette verwerende partij de betalingen van de gezinsbijslagen stop vanaf juni 2022 en ging verwerende partij over tot terugvordering over de voorbije periode. Op 26 juli 2022 ontving verwerende partij uiteindelijk de (door verzoekster ingevulde) voormelde formulieren E401<sup>7</sup> en P12<sup>8</sup> over de voorbije periode, waaruit het einde van de tewerkstelling in maart 2021 ook bleek.

<sup>3</sup> <https://gpedia.groeipakket.be/nl/andere-regelgeving/dienstbrieven-akbw/999/regelgeving-pagina/999154-van-15-juli-2009>

<sup>4</sup> [EU-Verordeningen \(E-formulieren\) | GPedia \(groeipakket.be\)](#)

<sup>5</sup> <https://gpedia.groeipakket.be/nl/andere-regelgeving/dienstbrieven-akbw/999/regelgeving-pagina/999154-van-15-juli-2009>

<sup>6</sup> [EU-Verordeningen \(E-formulieren\) | GPedia \(groeipakket.be\)](#)

<sup>7</sup> [EU-Verordeningen \(E-formulieren\) | GPedia \(groeipakket.be\)](#)

<sup>8</sup> <https://gpedia.groeipakket.be/nl/andere-regelgeving/dienstbrieven-akbw/999/regelgeving-pagina/999154-van-15-juli-2009>

De Geschillencommissie merkt bijgevolg op dat de door verwerende partij toegepaste samenloopregeling en verschilbetaling met Frankrijk correct is verlopen, in het kader van de Europese Verordeningen nr. 883/2004 van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels en nr. 987/2009 van 16 september 2009 tot vaststelling van de wijze van toepassing van Verordening nr. 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels.

Verwerende partij deelt mee dat verzoekster haar niet eerder zou gemeld hebben dat de tewerkstelling van de vader in Vlaanderen/België gestopt is op 5 maart 2021. Verwerende partij merkt ook op dat de voormelde formulieren P12 van 2022 en van 2021 (ingevuld en ondertekend door verzoekster) vragen om wijzigingen mee te delen.

Daarnaast verwijst verwerende partij ook naar art. 9/1 van de BVR Rechten en plichten begunstigden:

*“hoewel deze bepaling pas in werking trad op 25 maart 2022 kristalliseert ze het oude rechtsbeginsel van onder de AKBW. Het expliciete hernemen hiervan in de nieuwe regelgeving toont de duidelijke wil van de wetgever om dit te behouden. Hier moet dus ontegensprekelijk ook uit afgeleid worden dat deze verplichting bleef gelden over de periode van januari 2019 tot het expliciete hernemen ervan in de regelgeving in maart 2022.”*

**Art 9/1 BVR Rechten en Plichten:**

*“De begunstigden zijn ertoe gehouden onmiddellijk de bevoegde uitbetalingsactor op de hoogte te brengen van elk element, met uitzondering van de inwerkingtreding van een nieuwe wettelijke of reglementaire bepaling die op hen betrekking zou kunnen hebben, dat de toekenning of de betaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid zou kunnen wijzigen.”*

**Mededeling A/32-punt 3.2:**

*“3.2. Meldingsplicht begunstigden (art. 18 BVR borging – art. 9/1 BVR R&P)*

*Het algemene rechtsbeginsel waarbij de begunstigden – als een goed huisvader - alle wijzigingen die een impact kunnen hebben op het toekennen of het betalen van de toelagen aan de uitbetalingsactor moeten meedelen, werd in tegenstelling tot de federale kinderbijslagreglementering aanvankelijk niet uitdrukkelijk opgenomen in de Groeipakketwetgeving.*

*De mededelingsplicht wordt nu expliciet opgenomen in het BVR rechten en plichten zodat de toepassing van het principe duidelijk wettelijk wordt verankerd. De mededelingsplicht kadert in de terugvordering van onverschuldigde betalingen en de handhaving.*

*Een onverschuldigde betaling die het gevolg is van het niet-naleven van een mededelingsplicht kan niet worden gekwalificeerd als een debet A in toelichtingsnota 19, punt 3.3. Het niet voldoen aan de mededelingsplicht wordt ook beschouwd als een inbreuk op artikel 137 of 138 van het Groeipakketdecreet van 2018. In de praktijk werd dit verdergezet bij de inwerkingtreding van het Groeipakket en is de impact hiervan dus beperkt. Deze praktijk krijgt dus nu een uitdrukkelijke wettelijke grondslag. Deze bepaling treedt in werking op 26/03/2022.”*

Verzoekster beweert dat ze aan verwerende partij per brief heeft meegedeeld dat de vader zijn beroepsactiviteit in Vlaanderen/België heeft beëindigd. Verzoekster heeft daarvan echter geen kopie of bewijsstuk. Verzoekster beweert dat ze hierbij nooit enig antwoord heeft ontvangen van verwerende partij om de betaling van de gezinsbijslagen te heroriënteren naar de Franse kinderbijslaginstelling. Verzoekster deelt eveneens mee dat ze meermaals telefonisch contact zou hebben opgenomen met verwerende partij, waarvan de laatste oproepen zouden dateren van augustus-september 2022. Verzoekster beweert dat verwerende partij haar dossier zelfs niet meer

terugvond in de databank. Daardoor zou verzoekster zich hebben moeten verplaatsen naar het kantoor van verwerende partij in .....om de situatie te regulariseren.

Wat betreft het meedelen van wijzigingen in de gezinssituatie en dergelijke door verzoekster, merkt de Geschillencommissie op dat in hoofde van het gezin er een meldingsplicht gold om wijzigingen in de gezinssituatie en dergelijke mee te delen aan de verwerende partij (zoals ook expliciet vermeld in de briefwisseling van verwerende partij, namelijk de voormelde formulieren P12<sup>9</sup> van 2021 en 2022). De via andere kanalen meegedeelde wijzigingen in de gezinssituatie en dergelijke waarop verzoekster zich beroept, zouden van latere datum zijn en kunnen niet bewezen worden. Verwerende partij merkt hierbij op dat ze in hun systemen geen enkel bericht van mevrouw hebben die hun het einde van de tewerkstelling meldt of ook maar zo geïnterpreteerd kan worden. Verwerende partij vindt enkel per elk kwartaal de vraag van verzoekster om attesten te ontvangen voor wat uitbetaald werd. De Geschillencommissie kan zich hierbij bijgevolg enkel beroepen op de officiële gegevens die beschikbaar zijn. Meer bepaald stelt de Geschillencommissie vast dat de verzoekster op het formulier P12 dat de verzoekster invulde en ondertekende op 18/03/2021, er nog steeds een tewerkstelling van de vader in Vlaanderen blijkt (cf. naderhand blijkt uit de beschikbare gegevens dat die tewerkstelling werd beëindigd begin maart 2021).

## 6. Afzien van terugvordering

### 6.1. Regelgeving met betrekking tot het afzien van terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid

Artikel 103 van het Groeipakketdecreet bepaalt het volgende:

*“§1. Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.*

*Als de toelage niet teruggevorderd kan worden door middel van inhoudingen, als de betrokkene niet reageert op minimaal twee aanmaningen van de uitbetalingsactor en als hij het afbetalingsplan dat in voorkomend geval is overeengekomen, niet langer uitvoert, vordert de Vlaamse Belastingdienst de onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid terug. De uitbetalingsactor bezorgt de gegevens van de personen bij wie de ten onrechte betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid moeten worden ingevorderd, via het agentschap Opgroeien regie, aan de Vlaamse Belastingdienst.*

*§2. De uitbetalingsactor kan binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag:*

*1° in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is;*

*2° als het terug te vorderen bedrag gering is;*

*3° als blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is in vergelijking met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.*

*(...)*

*§5. Onverschuldigde betalingen die niet teruggevorderd kunnen worden, zijn ten laste van de toelagenreserve van de private uitbetalingsactor waarbij de schuld is ontstaan en ten laste van de algemene middelen als de schuld is ontstaan bij het agentschap.”*

<sup>9</sup> <https://gpedia.groeipakket.be/nl/andere-regelgeving/dienstbrieven-akbw/999/regelgeving-pagina/999154-van-15-juli-2009>

Artikel 13 van het Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 13 juli 2019 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid - hierna BVR Rechten en plichten genoemd - bepaalt:

*“De schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag is meegedeeld, kan bij de uitbetalingsactor, waarbij de schuld is ontstaan, een verzoek indienen om van die terugvordering af te zien. De uitbetalingsactor die dat verzoek ontvangt, stuurt een ontvangstbewijs naar de begunstigde.*

*Een verzoek, in de zin van het eerste lid, om af te zien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar voldoet aan de volgende twee voorwaarden:*

- 1. te goeder trouw zijn;*
- 2. zich in een onzekere financiële situatie bevinden.*

*In het tweede lid, 1°, wordt verstaan onder te goeder trouw: zich in een behartenswaardige positie bevinden.*

*De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw, vermeld in het tweede lid, 1°, in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld.*

*De financiële situatie, vermeld in het tweede lid, 2°, wordt beoordeeld op basis van de bestaansmiddelen van het gezin.*

*Als de bestaansmiddelen van de schuldenaar en van een eventuele echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt opgeteld zijn, wordt een forfaitaire vermindering toegekend voor de echtgenoot, persoon met wie de schuldenaar wettelijk samenwoont of persoon met wie de schuldenaar een feitelijk gezin vormt en voor elk kind van het gezin dat kinderbijslag ontvangt. Het bedrag wordt vergeleken met de minimumgrens van 1128 euro en een maximumgrens die gelijk is aan de minimumgrens van 1128 euro vermenigvuldigd met 1,5. Bevindt de schuldenaar zich onder de minimumgrens dan wordt afgezien van terugvordering. Bevindt de schuldenaar zich boven de maximumgrens dan is afzien van de terugvordering niet mogelijk. Tussen die twee grenzen kan gradueel afgezien worden van de terugvordering van de onverschuldigde betaling. De minister stelt de tussenliggende grenzen vast alsook de graduele terugvordering die op deze basis mogelijk is.*

*Als bestaansmiddelen, zoals vermeld in het vijfde lid, worden beschouwd alle gelden van welke aard ook waarover het gezin van de schuldenaar beschikt, behalve de toelagen in het kader van het gezinsbeleid en andere gezinsuitkeringen die de schuldenaar zelf en de personen aangeduid in het voorgaande lid ontvangen.*

*De forfaitaire vermindering uit het zesde lid bedraagt 224 euro en wordt geïndexeerd conform artikel 4, §1, van het Groeipakketdecreet van 2018.*

*De minister bepaalt op welke wijze de bestaansmiddelen gecontroleerd worden om een onzekere financiële situatie als vermeld in het tweede lid, 2°, vast te stellen.*

*In het vijfde lid wordt feitelijk gezin gebruikt zoals beschreven in artikel 1, 2°, van het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag.”*

In het Ministerieel besluit van 13 maart 2019 tot uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigden in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen – hierna MB Rechten

en Plichten genoemd – worden de nadere regels over het afzien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen bepaald in de artikelen 4 en 5.

Artikel 4 bepaalt:

*“Het agentschap berekent, conform de bepalingen in het tweede en derde lid, de tussenliggende grenzen, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het besluit van 13 juli 2018 die het mogelijk maken om ten belope van 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80 en 90 procent af te zien van de terugvordering van de onverschuldigde betaling.*

*Eerst wordt het verschil tussen de maximum- en de minimumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het besluit van 13 juli 2018, bepaald. Daarna wordt dat verschil gedeeld door negen. Het resultaat van de berekening, vermeld in het tweede lid, wordt bij de minimumgrens opgeteld om tot de grens te komen waarop voor 10% van de terugvordering kan afgezien worden. Vervolgens wordt die grens verhoogd met het resultaat, berekend conform het tweede lid, om tot de grens te komen waarop voor 20% van de terugvordering kan afgezien worden. Het agentschap zet deze werkwijze verder tot alle grenzen vermeld in het eerste lid zijn berekend.”*

Artikel 5 bepaalt:

*“Als de uitbetalingsactor bij ontvangst van een verzoek om van de terugvordering af te zien, een ontvangstbewijs naar de begunstigde stuurt conform artikel 13, eerste lid, van het besluit van 13 juli 2018, voegt hij daarbij een formulier waarop de schuldenaar zijn gezinsinkomen kan aangeven en waarbij hij de nodige bewijsstukken kan voegen.*

*Op basis van de gegevens op het formulier, vermeld in het eerste lid, beslist de uitbetalingsactor conform artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, of hij volledig of gedeeltelijk van de schuld afziet.*

*Als de bestaansmiddelen die de schuldenaar in het formulier opgeeft, minder bedragen dan de maximumgrens; vermeld in artikel 13, vijfde lid, van het voormelde besluit, worden de bestaansmiddelen van de schuldenaar gecontroleerd door een gezinsinspecteur tijdens een huisbezoek. Die kan dan het duurzame karakter van de onzekere financiële situatie, vermeld in artikel 13, tweede lid, 2°, van het voormelde besluit, vaststellen.*

*Als de bestaansmiddelen daarentegen de maximumgrens, vermeld in artikel 13, vijfde lid van het voormelde besluit overschrijden, is er geen huisbezoek nodig om de bestaansmiddelen te controleren.*

*Het agentschap kan praktische en technische richtlijnen uitwerken voor de huisbezoeken waarbij de bestaansmiddelen gecontroleerd worden.”*

De meest recente administratieve onderrichtingen zijn terug te vinden in de Toelichtingsnota 19 van 18 mei 2021 – aangepaste versie 26.10.2021 betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket.

In de Toelichtingsnota 19 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket wordt het volgende bepaald met betrekking tot de terugvordering van onverschuldigde betalingen:

***“3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen***

*Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.*

(...)



### **3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E**

*Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.*

*Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.*

(...)

### **3.5. Inhoudingen aan 10% is de norm**

*De terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen gebeurt, in eerste instantie, door middel van inhoudingen op de toekomstige toelagen in het kader van gezinsbeleid waarop de ontvanger recht heeft. Zo kan er maar maximaal 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger van de onverschuldigd betaalde toelage van rechtswege worden ingehouden (artikel 1410, §4, lid 1, Gerechtelijk Wetboek). Wanneer in andere deeltentiteiten gezinsbijslagen aan de ontvanger worden uitbetaald, dan kan ook daar maar een inhouding ten belope van 10 % worden gevraagd.*

*Bij bedrog, nalatigheid of verzuim kan 100 % van de later verschuldigde toelagen worden ingehouden (artikel 1410, §4, lid 4 en 5, Gerechtelijk Wetboek). Indien de uitbetalingsactor meer wenst in te houden dan 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger, dan moet dit steeds worden gemotiveerd. Bij deze motivatie houdt de uitbetalingsactor steeds rekening met enerzijds het verlagen van de schuldenlast en anderzijds het doel om de last voor de burger zo laag mogelijk te houden. Zo mogen vervallen maar nog niet uitbetaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid volledig worden aangewend om de ten onrechte uitgekeerde toelagen terug te vorderen (artikel 1410, §4, lid 9, Gerechtelijk Wetboek). Ook op vraag van de ontvanger mag er meer dan 10 % worden ingehouden. Wanneer de uitbetalingsactor overgaat tot inhoudingen, moet dit steeds duidelijk aan de ontvanger worden gecommuniceerd, vooral wanneer er enerzijds op vervallen maar nog niet uitbetaalde toelagen en anderzijds op toekomstige toelagen wordt ingehouden. Achterstallen mogen aan 100 % worden ingehouden.*

*Deze inhoudingen worden geschorst of beperkt wanneer de ontvanger kan aantonen dat zijn inkomen lager ligt of lager komt te liggen dan het bestaansminimum en dat dit het gevolg is van de inhoudingen op de toelagen waarop hij recht heeft. Om dit te controleren mogen de uitbetalingsactoren een onderzoek naar de bestaansmiddelen van de ontvanger voeren.*

*Deze inhoudingen worden stopgezet wanneer er bij de arbeidsrechtbank een zaak aanhangig wordt gemaakt. Een klacht bij de Geschillencommissie schort de inhoudingen niet op.*

### **3.6. Afbetalingsplan: maximaal 5 jaar**

*Indien inhoudingen op toekomstige toelagen in het kader van het gezinsbeleid niet mogelijk zijn, kan de ontvanger via een afbetalingsplan terugbetalen. Dit plan moet steeds in overleg met de ontvanger worden opgemaakt. De hoogte van het bedrag moet zo worden bepaald dat de afbetaling van de schuld maar maximaal vijf jaar in beslag neemt. Een afbetalingsplan dat langer dan vijf jaar duurt, is mogelijk, mits de nodige motivatie waarom het plan langer dan vijf jaar in beslag neemt.”*

Recent, namelijk bij het ministerieel besluit d.d. 4 november 2022 tot wijziging van het ministerieel besluit van 13 maart 2019<sup>5</sup> tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2018 tot vaststelling van de nadere regels over de rechten en plichten van begunstigen in hun contacten met uitbetalingsactoren en tot vaststelling van de regels over de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat betreft meldingen in en motivering van een beslissing over toelagen en de voorwaarden om af te zien van terugvordering van onverschuldigde toelagen, wat betreft de vaststelling van de goede trouw, werd een nieuwe invulling gegeven aan het begrip ‘goede trouw’.

Daartoe werd een artikel 3/1 toegevoegd in het MB waarin het volgende bepaald is:

*“§1. De goede trouw, vermeld in artikel 13, tweede lid, 1°, van het besluit van 13 juli 2018, wordt vastgesteld door de uitbetalingsactor.*

*Als het onverschuldigd betaalde bedrag hoger dan 1.000 euro is, legt de uitbetalingsactor de vraag tot vaststelling van de goede trouw voor aan het agentschap voor bindend advies. Het agentschap richt daarvoor een commissie op.*

*De procedure voor de vaststelling van de goede trouw wordt bepaald door het agentschap.*

*§2. De vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 1, wordt gedaan op basis van een van de volgende categorieën van behartenswaardigheid:*

*1° handelingen van natuurlijke personen of rechtspersonen, zonder betrokkenheid van de leden van het feitelijk gezin, waardoor de begunstigde niet als veroorzaker van de terugvorderingen kan worden aangezien;*

*2° de personen die deel uitmaken van het feitelijk gezin, het rechthebbend of rechtgevend kind, bevinden zich in een behartenswaardige gezondheidstoestand;*

*3° externe factoren waardoor de terugvordering van de onverschuldigd betaalde toelagen disproportionele leedverzwaring toebrengt aan de begunstigde.*

*In het eerste lid wordt verstaan onder feitelijk gezin: het feitelijk gezin, vermeld in artikel 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag en artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 betreffende de selectieve participatietoelagen leerling.*

*§3. Het agentschap stelt jaarlijks het inhoudelijke verslag op over de vaststelling van de goede trouw, vermeld in paragraaf 2, dat minstens rapporteert over het aantal gevallen en het overeenstemmende budget en brengt dat ter kennis van zijn raad van bestuur en van de bevoegde minister.”*

Verder kan daarbij verwezen worden naar volgende administratieve onderrichtingen in Mededeling A/40 van 8 december 2022 betreffende behartenswaardigheid van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket:

#### *“1. Context*

*Het Groeipakketdecreet van 2018 voorziet in artikel 103 §2 dat de uitbetalingsactor kan afzien van de terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van gezinsbeleid.*

*Het BVR Rechten en Plichten van 13 juli 2018 bepaalt in artikel 13 dat de schuldenaar aan wie een beslissing tot terugvordering van het onverschuldigd bedrag is meegedeeld een verzoek kan indienen bij de bevoegde uitbetalingsactor. Dit verzoek kan alleen ingewilligd worden als de schuldenaar te goeder trouw is en zich in een onzekere financiële situatie bevindt.*

*De Vlaamse regering keurde op 11 februari 2022 de wijziging van artikel 13 BVR Rechten en Plichten goed die betrekking heeft op de mogelijkheid om af te zien van de terugvordering van onverschuldigde toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Met deze wijziging wordt het begrip “goeder trouw” voortaan gedefinieerd als volgt: zich in een behartenswaardige positie bevinden. De wijziging van de definitie van het begrip heeft tot doelstelling om afstand van terugvordering te kunnen verlenen in schrijnende situaties die voorheen niet voorzien waren in de definitie goede trouw “wist of kon redelijkerwijze weten” en zo tot maatschappelijk ongewenste situaties leidde. De minister bepaalt de wijze waarop de goede trouw in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen wordt vastgesteld. Dit resulteerde in het MB van 4 november 2022 (cfr. infra 5. Regelgeving).*

## **2. Voorwaarden en criteria**

### **2.1. Algemeen**

(...)

*In alle andere situaties ligt het initiatief bij de begunstigde(n). Als een begunstigde wenst dat de uitbetalingsactor afziet van een terugvordering, dan moet(en) de begunstigde(n) hiervoor een verzoek richten aan de uitbetalingsactor. Uiteraard geldt ook hier de informatieverplichting van de uitbetalingsactor t.o.v. de begunstigde(n) en moet(en) de begunstigde(n) geïnformeerd worden over de mogelijkheid van een verzoek tot afstand van de terugvordering.*

*Het verzoek tot afstand van terugvordering dient te gebeuren door de ontvanger(s) van de toelagen.*

(...)

## **2.2. Voorwaarden**

*Het verzoek tot afstand van terugvordering vanwege de begunstigde(n) kan enkel positief worden beantwoord indien het verzoek voldoet aan twee cumulatieve voorwaarden. In dat geval kan de schuldvordering geheel of gedeeltelijk worden kwijtgescholden.*

*Deze twee cumulatieve voorwaarden zijn:*

- 1. **de goede trouw:** de begunstigde(n) moet(en) zich in een behartenswaardige positie bevinden. (De oorspronkelijke definitie van ‘de goede trouw’ is het niet weten of redelijkerwijze niet kunnen weten dat men ten onrechte toelagen heeft ontvangen, wat uitgehold wordt door de mededelingsplicht.)*
- 2. **de financiële voorwaarde:** het gezin beschikt over geringe bestaansmiddelen binnen de grenzen bepaald in artikel 13 BVR Rechten en Plichten.*

*De financiële situatie van begunstigde(n) kan door een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht onderzocht worden:*

- Bestaansmiddelen bedragen maximum 1.795,57 euro: een afzien van terugvordering is mogelijk.*
- Bestaansmiddelen zijn lager of gelijk aan 1.197,04 euro: er kan voor 100% worden afgezien van terugvordering.*

*Let op: de financiële voorwaarde, via een solvabiliteitscontrole aangevraagd bij het team sociale begeleiding en toezicht, wordt slechts onderzocht indien voldaan is aan de eerste voorwaarde van de behartenswaardigheid. Ingeval de uitbetalingsactor evenwel reeds beschikt over bewijsstukken en informatie waaruit vrijwel onmiddellijk kan geconcludeerd worden dat de aanvrager(s) niet voldoe(t)(n) aan de financiële voorwaarde, kan de uitbetalingsactor reeds een beslissing nemen m.b.t. behartenswaardigheid op basis van het financiële criterium en dient de eerste voorwaarde van de goede trouw niet meer onderzocht worden. De uitbetalingsactor brengt het dossier in elk geval wel nog voor op het behartenswaardigheidsplatform wanneer de schuld meer dan 1.000 euro bedraagt. Bedraagt de aanvraag een schuld 1.000 euro of minder, dan kan de uitbetalingsactor onmiddellijk een beslissing nemen op beide punten.*

*Elke beoordeling blijft een individuele beoordeling op basis van de aangeleverde bewijsstukken en informatie. De informatie wordt in de mate van het mogelijke gecheckt door de gezinsinspecteur.*

*De uitbetalingsactor stelt – in het kader van goed dossierbeheer – de behartenswaardigheid vast. De uitbetalingsactor oordeelt hierover op basis van alle aangebrachte en aanwezige elementen in het dossier.*

*Wat betreft de beoordeling van de voorwaarde van de goede trouw ingeval er twee ontvangers zijn, moeten zij beiden voldoen aan de voorwaarde van de goede trouw op basis van hun gezinssituatie.*

- *Indien de twee ontvangers samenwonen en/of ze doen beiden een aanvraag, dan dienen ze allebei te voldoen aan de voorwaarde van de behartenswaardigheid.*
- *Indien de twee ontvangers niet samenwonen en slechts één van hen doet een aanvraag, dan dient de ontvanger/aanvrager te voldoen aan de voorwaarde van de behartenswaardigheid.*

*Wat betreft de beoordeling van de financiële voorwaarde ingeval er twee ontvangers zijn, dan moeten ze beiden voldoen aan deze voorwaarde o.b.v. hun gezinssituatie.*

- *Indien de twee ontvangers samenwonen wordt er rekening gehouden met hun gezamenlijke bestaansmiddelen.*
- *Indien de twee ontvangers niet samenwonen wordt er rekening gehouden met de bestaansmiddelen van hun feitelijk gezin en die van de eventuele echtgenoot of wettelijke samenwonende (ongeacht of zij samenwonen – cfr. artikel 13 BVR Rechten en plichten begunstigden).*
- *De beoordeling gebeurt elk voor hun aandeel (1/2 van de schuldvordering). Zoals hierboven reeds gesteld, dient wel voorbehoud gemaakt te worden t.o.v. de andere ontvanger dat de gehele som kan ingevorderd worden lastens deze.”*

*(...)*

### *3. Behartenswaardigheidsplatform*

*Er wordt een Behartenswaardigheidplatform opgericht waar alle uitbetalingsactoren samen met een jurist van het team Sectorbeheer van het VUTG een richtinggevend advies zal uitbrengen. De afstanden van schuldvorderingen die meer dan 1.000 euro bedragen worden onderworpen aan een vierogenprincipe (naar analogie van de aanpak van het fraudeplatform).*

*Het Behartenswaardigheidplatform ziet toe op de eenvormige besluitvorming in de dossiers die aan haar worden voorgelegd. De adviezen en de eindkwalificatie zullen steeds strikt en restrictief geïnterpreteerd worden.*

*Het platform vergadert tweewekelijks. Zo kan binnen een korte tijdsspanne – na het eventuele onderzoek van de financiële voorwaarde – een antwoord gegeven worden aan de begunstigde(n).”*

## **6.2. Toepassing op het voorliggende verzoek**

De Geschillencommissie wijst erop dat de verzoekster een aanvraag om af te zien van terugvordering kan indienen bij verwerende partij, indien zij meent aan de voorwaarden voor een kwijtschelding te voldoen (cf. artikel 103, §2 Groeipakketdecreet). Het is aan verwerende partij om op vraag van verzoekster dit onderzoek te voeren en hiervoor de vereiste documenten over te maken. Het behoort niet tot de bevoegdheid van de Geschillencommissie om dit onderzoek te voeren.

## **7. Beslissing**

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk doch **ongegron**d is, aangezien er geen tewerkstelling was

in België/Vlaanderen over de maanden april 2021 tot mei 2022 waardoor er geen recht is op het Groeipakket in de periode. De terugvordering van verwerende partij d.d. 14 juni 2023 is bijgevolg correct.

De Geschillencommissie wijst erop dat de verzoekster een aanvraag om af te zien van terugvordering kan indienen bij verwerende partij, indien zij meent aan de voorwaarden voor een kwijtschelding te voldoen (cf. artikel 103, §2 Groeipakketdecreet). Het is aan verwerende partij om op vraag van verzoekster dit onderzoek te voeren en hiervoor de vereiste documenten over te maken. Het behoort niet tot de bevoegdheid van de Geschillencommissie om dit onderzoek te voeren.

Aldus uitgesproken te Brussel op **6 oktober 2023**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Ann Himschoot (Infino), leden;

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van .....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens